

Dzimšanas svara ietekme uz bērnu un pusaudžu ķermeņa masas indeksu

Jurgita Gailīte^{1,2}, Sigita Valdmāne³, Genādijs Gavrilovs⁴,
Olga Ļubina⁵, Ilze Napituhina⁵, Karīna Agadžanjana⁵,
Irēna Sprudzāne⁵, Anīta Vētra^{3,5}, Iveta Dzīvīte-Krišāne^{1,2}

¹ Bērnu klīniskā universitātes slimnīca, Bērnu slimību klīnika, Latvija

² Rīgas Stradiņa universitāte, Pediatrijas katedra, Latvija

³ Rīgas Stradiņa universitāte, Rehabilitācijas katedra, Latvija

⁴ Rīgas Stradiņa universitāte, Medicīnas fakultāte, Latvija

⁵ Bērnu klīniskā universitātes slimnīca, Rehabilitācijas klīnika, Latvija

Ievads. Pēc CDC (*The Centers for Disease Control and Prevention*) datiem, 2011.–2014. gadā ASV bija 12,7 miljoni (17%) bērnu ar aptaukošanos vecumā no 2 līdz 19 gadiem. Eiropā 2014. gadā, pēc EASO (*European Association for the Study of Obesity*) datiem, bija 14 miljoni bērnu ar lieko svaru, ieskaitot 3 miljonus ar aptaukošanos. Par nozīmīgiem bērnu un pusaudžu aptaukošanās riska faktoriem tiek uzskatīti: dzimšanas svars zem 2,5 kg vai virs 4 kg, pārmērīgs svara pieaugums mātei grūtniecības laikā, nepietiekams ekskluzīvas ēdināšanas ar mātes pienu ilgums, aptaukošanās ģimenē.

Darba mērķis, materiāls un metodes. Pētījuma mērķis bija noskaidrot, vai dzimšanas svars virs 4 kg bērniem un pusaudžiem ar lieko svaru negatīvi ietekmē ķermeņa masas indeksu (ĶMI). Pētījumā tika iekļauti 218 bērni ar lieko svaru, kuri ir piedalījušies svara korekcijas programmā Bērnu klīniskajā universitātes slimnīcā. Visiem pētījumā iekļautajiem bērniem tika izvērtēti antropometriskie dati (svars, augums) un aprēķināts ĶMI, kā arī noskaidrots dzimšanas svars.

Rezultāti. Pētījumā iekļautajiem bērniem ar dzimšanas svaru zem 4 kg vidējais dzimšanas svars ($g \pm SD$) bija 3377 ± 438 un vidējais ĶMI ($kg/m^2 \pm SD$) $29,55 \pm 4,83$. Bērniem ar dzimšanas svaru virs 4 kg vidējais dzimšanas svars ($g \pm SD$) bija 4365 ± 298 un vidējais ĶMI ($kg/m^2 \pm SD$) $29,30 \pm 5,59$. Statistiski nozīmīgas atšķirības starp grupām netika atrastas ($p = 0,759$).

Secinājumi. Pētījuma laikā noskaidrots, ka dzimšanas svars virs 4 kg bērniem un pusaudžiem ar lieko svaru nozīmīgi neietekmē bērnu un pusaudžu nākotnes ĶMI.